

Lieta C-307/19

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2019. gada 11. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske (Horvātijas Republikas
Augstākā komercietiesa)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 26. marts

Apelācijas sūdzības iesniedzēja:

Obala i lučice d.o.o.

Otra puse apelācijas tiesvedībā:

NLB Leasing d.o.o.

Pamatlietas priekšmets

Civilprocess, lai atgūtu pamatsummu, kas atbilst stāvvietas dienas maksai 84 kunu (HRK) apmērā par vieglās automašīnas novietošanu stāvvietā 2012. gada 30. jūnijā uz koplietošanas ceļa Zagrebā (Horvātija).

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgums interpretēt Savienības tiesības, kas iesniegts saskaņā ar LESD 267. pantu.

Prejudiciālie jautājumi

- 1) Vai notāri ir pilnvaroti veikt dokumentu izsniegšanu, piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1393/2007 (2007. gada 13. novembris) par tiesas un ārpus tiesas civillietu un komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs, paziņojot savus lēmumus lietās, kurās nav piemērojama Regula Nr. 1215/2012, ņemot vērā to, ka Horvātijā notāri, tiem

darbojoties to kompetenču robežās, kas piespiedu izpildes procedūrās, pamatojoties uz “publisku aktu”, tiem ir noteiktas valsts tiesībās, neietilpst jēdzienā “tiesa” Regulas Nr. 1215/2012 izpratnē? Citiem vārdiem sakot, tā kā notāri nav iekļauti “tiesas” jēdzienā, kā minēts Regulā Nr. 1215/2012, vai tie, darbojoties to kompetenču robežās, kas piespiedu izpildes procedūrās, pamatojoties uz “publisku aktu”, tiem ir noteiktas valsts tiesībās, var piemērot Regulas (EK) Nr. 1393/2007 noteikumus par dokumentu izsniegšanu?

- 2) Vai var uzskatīt, ka novietošana stāvvietā uz ielas un uz koplīetošanas ceļa, ja tiesības iekasēt maksu ir noteiktas *Zakon o sigurnosti prometa na cestama* (Likums par ceļu satiksmes drošību) un noteikumos par pašvaldību darbību kā valsts iestāžu darbību, ir civillietā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (pārstrādāta versija), kas reglamentē tiesu jurisdikciju, kā arī spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās, izpratnē, īpaši, ņemot vērā, ka brīdī, kad tiek konstatēta tāda transportlīdzekļa esamība, kuram nav stāvvietas talona vai kuram ir nederīgs stāvvietas talons, uz šo transportlīdzekli nekavējoties tiek attiecināts pienākums veikt dienas maksu tā, it kā tas stāvvietā būtu bijis novietots visu dienu, neatkarīgi no precīza stāvvietas izmantošanas ilguma, tādējādi šādas dienas maksas iekasēšanai ir sankcijas raksturs, precizējot, ka dažās dalībvalstīs šāda novietošana stāvvietā tiek uzskatīta par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu?
- 3) Vai iepriekš minētajās tiesas lietās saistībā ar transportlīdzekļa apstāšanos uz ielas un uz koplīetošanas ceļa, ja tiesības iekasēt maksu ir noteiktas Likumā par ceļu satiksmes drošību un noteikumos par pašvaldību darbību kā valsts iestāžu darbību, tiesneši var izsniegt dokumentu atbildētājiem citā dalībvalstī, piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1393/2007 (2007. gada 13. novembris) par tiesas un ārpus tiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs?

Ja, pamatojoties uz iepriekš minētajiem jautājumiem, tiktu atzīts, ka šāda veida novietošana stāvvietā ir civillietā, tiek uzdoti šādi papildu jautājumi:

- 4) Šajā lietā tiek piemērota prezumpcija, ka ir noslēgts līgums par minēto novietošanu stāvvietā uz ielas noteiktā vietā, izmantojot horizontālu un/vai vertikālu marķējumu, proti, tiek uzskatīts, ka, novietojot stāvvietā, tiek noslēgts līgums, un ja netiek samaksāta cena atbilstīgi stāvvietas stundas likmei, ir jāmaksā dienas maksas. Tāpēc tiek uzdots jautājums, vai šāda prezumpcija par līguma noslēgšanu par šādu novietošanu stāvvietā un piekrišana veikt dienas maksu gadījumā, ja nav iegādāts talons atbilstoši stāvvietas stundas likmei vai ja ir beidzies iegādātā talona derīguma termiņš, ir pretrunā pamatnoteikumiem par pakalpojumu sniegšanu, kas paredzēti Līguma par Eiropas Savienības darbību 56. pantā un citos Eiropas Savienības *acquis* noteikumos.

- 5) Novietošana stāvvietā šajā lietā notika Zadarā, tādēļ pastāv saikne starp šo līgumu un Horvātijas tiesām, tomēr vai šāda novietošana stāvvietā ir uzskatāma par “pakalpojumu” atbilstoši Regulas (ES) Nr. 1215/2012 7. panta 1. punktam, ņemot vērā, ka jēdziens “pakalpojums” nozīmē, ka persona, kas sniedz pakalpojumu, veic konkrētu darbību, proti, ka tā veic šo konkrēto darbību apmaiņā pret atlīdzību, un tādējādi tiek uzdots jautājums, vai apelācijas sūdzības iesniedzējas darbība ir pietiekama, lai to uzskatītu par pakalpojumu? Ja Horvātijas tiesām nav īpašas jurisdikcijas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1215/2012 7. panta 1. punktu, jurisdikcija izskatīt lietu būtu otras puses apelācijas tiesvedībā domicila tiesai.
- 6) Vai novietošanu stāvvietā uz ielas un uz koplietošanas ceļa, ja tiesības iekasēt maksu ir noteiktas Likumā par ceļu satiksmes drošību un noteikumos par pašvaldību darbību kā valsts iestāžu darbību un ja iekasēšana tiek veikta vienīgi noteiktā dienas laikā, var uzskatīt par nekustamā īpašuma nomu, pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 1215/2012 24. panta 1. punktu?
- 7) Vai, ja šajā lietā nav iespējams piemērot iepriekš minēto prezumpciju, ka šāda novietošana stāvvietā rada līguma noslēgšanu (ceturtais prejudiciālais jautājums), vai šāda veida novietošanu stāvvietā, attiecībā uz kuru pilnvaras stāvvietas maksas iekasēšanai izriet no Likuma par ceļu satiksmes drošību un attiecībā uz kuru ir paredzēts samaksāt dienas maksu, ja iepriekš nav veikts stundas maksājums par stāvvietas izmantošanu vai ja ir beidzies laiks, uz kuru tika iegādāts talons, var uzskatīt par neatļautu darbību vai kvazideliktu Regulas (ES) Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta nozīmē?
- 8) Šajā gadījumā novietošana stāvvietā notika pirms Horvātijas Republikas pievienošanās Eiropas Savienībai, konkrētāk, 2012. gada 30. jūnija plkst. 13.02. Tāpēc tiek uzdots jautājums, vai šajā lietā ir piemērojamas regulas par piemērojamiem tiesību aktiem, proti, Regula Nr. 593/2008 vai Regula Nr. 864/2007, ņemot vērā to piemērojamību laikā.

Ja Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā ir sniegt atbildi par materiālo tiesību piemērošanu, tiek uzdots nākamais jautājums:

- 9) Vai prezumpcija, ka šāda novietošana stāvvietā rada līguma noslēgšanu un sniegta piekrišana samaksāt dienas maksu, ja maksa nav veikta atbilstoši stāvvietas stundu likmei vai ja ir beidzies laiks, uz kuru tika iegādāts talons, ir pretrunā LESD 56. pantā un citos Eiropas Savienības *acquis* noteikumos paredzētajiem pamatnoteikumiem pakalpojumu sniegšanas jomā, neatkarīgi no tā, vai transportlīdzekļa īpašnieks ir fiziska vai juridiska persona? Citiem vārdiem, vai attiecībā uz materiālo tiesību aktu normu noteikšanu šajā gadījumā var piemērot Regulas Nr. 593/2008 4. panta noteikumus (zinot, ka lietā nav nekādu pierādījumu tam, ka puses būtu panākušas vienošanos par piemērojamo tiesisko regulējumu)?

- Ja tiktu uzskatīts, ka ir noslēgts līgums, vai šajā lietā būtu runa par pakalpojumu līgumu, proti, vai šādu līgumu par novietošanu stāvvietā var uzskatīt par pakalpojumu Regulas Nr. 593/2008 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē?
- Pakārtoti, vai šādu novietošanu stāvvietā var uzskatīt par nomas līgumu atbilstoši Regulas Nr. 593/2008 4. panta 1. punkta c) apakšpunktam?
- Pakārtoti, ja šai novietošanai stāvvietā ir jāpiemēro Regulas Nr. 593/2008 4. panta 2. punkta noteikumi, tiek uzdots jautājums, kurš šajā lietā ir raksturīgais pakalpojums, ņemot vērā to, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja būtībā vienīgi marķē ielas virsmu stāvvietas izveidei un veic stāvvietas maksas iekasēšanu, savukārt otra puse apelācijas tiesvedībā novieto stāvēšanai un maksā par stāvvietu. Faktiski, ja tiktu uzskatīts, ka raksturīgo pakalpojumu sniedz apelācijas sūdzības iesniedzēja, tiktu piemērotas Horvātijas tiesības, savukārt, ja raksturīgo pakalpojumu sniegtu otra puse apelācijas tiesvedībā, tiktu piemērotas Slovēnijas tiesības. Tomēr, ņemot vērā to, ka tiesības iekasēt maksu par stāvvietu šajā gadījumā reglamentē Horvātijas tiesību akti, ar kuriem līdz ar to līgumam ir ciešāka saikne, vai šajā gadījumā tomēr papildus var piemērot Regulas Nr. 593/2008 4. panta [3.] punkta noteikumus?
- Ja tiktu uzskatīts, ka pastāv Regulā Nr. 864/2007 minētās ārpuslīgumiskās saistības, vai šo ārpuslīgumisko saistību varētu uzskatīt par kaitējumu, un tādējādi piemērojamie tiesību akti tiktu noteikti saskaņā ar Regulas Nr. 864/2007 4. panta 1. punktu?
- Pakārtoti, vai šāda veida stāvvietu varētu uzskatīt par netaisnu iedzīvošanos, un tādējādi piemērojamie tiesību akti tiktu noteikti saskaņā ar Regulas Nr. 864/2007 10. panta 1. punktu?
- Pakārtoti, vai šāda veida stāvvietu varētu uzskatīt par *negotiorum gestio*, un tādējādi piemērojamie tiesību akti tiktu noteikti saskaņā ar Regulas Nr. 864/2007 11. panta 1. punktu?
- Pakārtoti, vai šāda veida stāvvietu varētu uzskatīt par otras puses apelācijas tiesvedībā atbildību saskaņā ar *culpa in contrahendo*, un tādējādi piemērojamie tiesību akti tiktu noteikti saskaņā ar Regulas Nr. 864/2007 12. panta 1. punktu?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

LESD 56. pants.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 864/2008 (2007. gada 11. jūlijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām (“Roma II”) (OV 2007, L 199, 40. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula Nr. 864/2007”), 4. panta 1. punkts, 10. panta 1. punkts, 11. panta 1. punkts un 12. panta 1. punkts.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1393/2007 (2007. gada 13. novembris) par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (“dokumentu izsniegšana”), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000 (OV 2007, L 324., 79. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1393/2007”), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Regulu (ES) Nr. 517/2013 (2013. gada 13. maijs) (OV 2013, L 158, 1. lpp.).

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 593/2008 (2008. gada 17. jūnijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) (OV 2008, L 177, 6. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula Nr. 593/2008”), 4. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts un 2. punkts.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1215/2012”), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 542/2014 (2014. gada 15. maijs) (OV 2014, L 163, 1. lpp.) un Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2015/281 (2014. gada 26. novembris) (OV 2015, L 54., 1. lpp.), 7. panta 1. un 2. punkts un 24. panta 1. punkts.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Zakon o sigurnosti prometa na cestama (Likums par ceļu satiksmes drošību) (“*Narodne novine*” Nr. 67/2008, 48/2010 un 74/2011) 1. pantā ir noteikts, ka šī likuma mērķis ir noteikt savstarpējo attiecību, lietotāju un citu personu uzvedības pamatprincipus ceļu satiksmē, pamatprasības, kam koplietošanas ceļiem ir jāatbilst ceļu satiksmes drošības jomā, pārvietošanās noteikumus uz ceļiem, ceļu marķējuma sistēmu un norādes, ko sniedz kompetentas valsts amatpersonas. Tā 5. panta 1. punkta 6. apakšpunktā ir noteikts, ka vietējās un reģionālās pašvaldības saskaņā ar šā likuma noteikumiem un ar Iekšlietu ministrijas iepriekšēju piekrišanu regulē pārvietošanos to teritorijā un jo īpaši: stāvvietu zonas un veidus, novietošanas stāvēšanai aizliegumus un ierobežotas novietošanas stāvēšanai zonas.

Zakon o komunalnom gospodarstvu (Pašvaldību pakalpojumu pārvaldības likums) (“*Narodne novine*” Nr. 36/1995, 109/1995, 21/1996, 70/1997, 128/1999, 57/2000, 129/2000, 59/2001, 26/2003 – *Zakon o komunalnom gospodarstvu* (konsolidētais teksts), 82/2004, 110/2004, 178/2004, 38/2009, 79/2009, 153/2009, 153/2009, 49/2011, 84/2011, 90/2011 un 144/2012) 1. panta 2. punktā ir noteikts, ka pašvaldību pakalpojumu pārvaldība minētā likuma izpratnē ir pašvaldības darbību veikšana, jo īpaši pašvaldību pakalpojumu sniegšana fiziskām un juridiskām personām, ēku celtniecības finansēšana un pašvaldības infrastruktūru iekārtu un

aprīkojuma uzturēšana kā globāla sistēma Zagrebas pilsētas, pilsētu un pašvaldību teritorijās, kā arī novados šajā likumā paredzētajos gadījumos.

Pašvaldību pakalpojumu pārvaldības likuma 3. pantā ir noteikts, ka pašvaldības darbības šā likuma izpratnē, konkrētāk, ir dzeramā ūdens piegāde, notekūdeņu savākšana un attīrīšana, sabiedriskais pasažieru transports, tīrības uzturēšana, sadzīves atkritumu apglabāšana, apgaismojums publiskās vietās un publisku vietu uzturēšana.

Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Zadru (Lēmums par stāvvietu lietošanas maksas organizēšanu un iekasēšanu Zadaras pilsētā) (“*Glasnik Grada Zadra*” Nr. 4/2011) ir noteiktas stāvvietu zonas, laiks, kad tiek iekasēta maksa par novietošanu stāvvietā uz ielas, un stāvvietas stundas likme.

Zakona o obveznim odnosima (Saistību likums) (“*Narodne novine*” Nr. 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015 un 29/2018) 550.-578. pantā ir reglamentēts nomas līgums. Nekustamā īpašuma nomas līgums ir jānoslēdz rakstveidā.

Šajos noteikumos, pirmkārt, ir paredzēts, ka iznomātājs nodod īpašumu nomniekam un saglabā to stāvoklī, kas ir piemērots norunātajai lietošanai. Lai saglabātu īpašumu stāvoklī, kas ir piemērots norunātajai lietošanai, iznomātājam ir pienākums savlaicīgi segt nepieciešamās remonta izmaksas un nomniekam ir pienākums ļaut veikt šādus remontdarbus. Tomēr izdevumus par nebūtiskiem remontiem un izdevumus, kas saistīti ar īpašuma parasto izmantošanu, sedz nomnieks.

Otrkārt, nomniekam ir pienākums maksāt nomas maksu līgumā vai likumā noteiktajos termiņos, un, nepastāvot līgumiskiem vai juridiskiem noteikumiem, – atbilstoši vietas, kurā īpašums nodots nomniekam, paražu tiesībām. Ja vien nav noteikts citādi, nomas maksu maksā pēc nomas termiņa beigām, proti, reizi sešos mēnešos, ja noma ir noteikta vismaz uz vienu gadu. Ja līgums ir noslēgts uz nenoteiktu laiku, ja vien nav citas vienošanās, nomas maksu maksā reizi mēnesī. Saistībā ar nomas nesamaksāšanu un citām parādsaistībām, kas izriet no nomas līguma, īpašuma iznomātājam ir ķīlas tiesības attiecībā uz īpašumu, ko nomnieks ir ieguldījis īpašumā, tas var būt piespiedu izpildes priekšmets un iznomātājs var to paturēt līdz prasījumu izpildei. Nomas līgums, kura ilgums nav noteikts un ko nevar noteikt, ņemot vērā apstākļus vai vietējās paražas, tiek izbeigts vai nu ar kādas puses paziņojumu otrai pusei atbilstoši paredzētajam paziņošanas termiņam, vai, ja paziņošanas termiņš nav noteikts ne līgumā, ne tiesību aktos, ne arī vietējās paražās, šis termiņš ir astoņas dienas kustama īpašuma nomai un trīsdesmit dienas nekustama īpašuma nomai, precizējot, ka nomas līguma izbeigšana ir veicama rakstveidā.

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 2012. gada 30. jūnijā plkst. 13.02 otra puse apelācijas tiesvedībā novietoja vieglo automašīnu uz koplietošanas ceļa kādā Zadaras (Horvātija) ielā, iepriekš

nesamaksājot stāvvietas maksu, pārbaudes rezultātā apelācijas sūdzības iesniedzēja izsniedza dienas maksas talonu, kuru otra puse apelācijas tiesvedībā nesamaksāja.

- 2 2017. gada 20. februārī apelācijas sūdzības iesniedzēja uzsāka piespiedu izpildes procedūru pie notāra Pulā, pamatojoties uz pieteikumu par izpildi, kura pamatā ir publisks akts.
- 3 2017. gada 8. martā notārs, rīkojoties, pamatojoties uz pieteikumu par izpildi, kura pamatā ir publisks akts, izdeva izpildes rīkojumu, kas bija balstīts uz publisku aktu, kurā personai, pret kuru vērsta piedziņa, proti, otrai pusei apelācijas tiesvedībā, tika likts samaksāt summu 84 HRK apmērā kā pamatsummu par dienas maksu, 1235 HRK par tiesvedības izmaksām, kas bija radušās, un 506,25 HRK par paredzamajām tiesvedības izmaksām.
- 4 Izpildes rīkojuma paziņošana, pamatojoties uz publisku aktu, tika veikta pa pastu ierakstītā vēstulē ar paziņojumu par saņemšanu, un persona, pret kuru vērsta piedziņa, iebilda pret šo lēmumu, tādējādi tā cēla prasību kompetentajā komercietesā, kas atcēla izpildes rīkojumu, pamatojoties uz publisku aktu, ciktāl tajā bija noteikta piespiedu izpilde, un minētā tiesvedība turpinājās kā apstrīdēšanas procedūra, kas uzsākta, iebilstot pret maksājuma pieprasījumu. *Trgovački sud u Pazinu* (Pazīnas komercietesā, Horvātija) paziņoja, ka tai nav jurisdikcijas, un nodeva lietu izskatīšanai *Trgovački sudu u Zadru* (Zadaras komercietesā, Horvātija). *Trgovački sud u Zadru* atzina, ka tai nav jurisdikcijas, un nodeva lietu izskatīšanai *Visoko trgovačkom sudu Republike Hrvatske* (Horvātijas Republikas Augstākā komercietesā).

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 5 Lai gan pamatsummas apmērs ir neliels, praksē tiesām ir nodotas daudzas līdzīgas lietas un atbildes uz uzdotajiem jautājumiem nav tik acīmredzamas, lai tās neradītu pamatotas šaubas. Tādēļ, ņemot vērā to, ka *Visoki trgovački sud Republike Hrvatske* (Horvātijas Republikas Augstākā komercietesā) ir pēdējās instances tiesa šajā tiesvedībā, tā, ņemot vērā visus neatrisinātos jautājumus, nolēma iesniegt šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesā, lai tā lemtu par to, vai Horvātijas tiesām ir jurisdikcija pieņemt nolēmumu šajā lietā un, ja tas tā ir, pakārtoti uzdot jautājumu, uz kādu tiesību pamata tiks noteiktas piemērojamās materiālo tiesību normas.

Pirmais prejudiciālais jautājums

- 6 Spriedumā, 2017. gada 9. marts, *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193) Tiesa nosprieda, ka Regula Nr. 1215/2012 ir jāinterpretē tādējādi, ka Horvātijā notāri, tiem darbojoties to kompetenču robežās, kas piespiedu izpildes procedūrās, pamatojoties uz “publisku aktu”, tiem ir noteiktas valsts tiesībās, neietilpst jēdzienā “tiesa” minētās regulas izpratnē.

- 7 Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1393/2007 14. pantu notārs pamatlietā, pamatojoties uz publisku aktu, otrai pusei apelācijas tiesvedībā pa pastu ierakstītā vēstulē ar apstiprinājumu par saņemšanu nosūtīja paziņojumu par 2017. gada 8. marta izpildes rīkojumu.
- 8 Ņemot vērā to, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1393/2007 1. pantu tā ir piemērojama civillietām vai komerclietām, ja tiesas vai ārpus tiesas dokuments ir jāpārsūta no vienas dalībvalsts uz citu, lai to tajā varētu izsniegt, no vienas puses, un ievērojot, ka Horvātijā notāri, tiem darbojoties to kompetenču robežās, kas piespiedu izpildes procedūrās, pamatojoties uz “publisku aktu”, tiem ir noteiktas valsts tiesībās, neietilpst jēdzienā “tiesa” Regulas Nr. 1215/2012 izpratnē, no otras puses, tiek uzdots pirmais jautājums saistībā ar to, vai notāriem ir tiesības izsniegt dokumentu saskaņā ar Regulu Nr. 1393/2007, paziņojot savus lēmumus lietās, kurās nav piemērojama Regula Nr. 1215/2012.
- 9 Citiem vārdiem sakot, tā kā notāri neietilpst “tiesas” jēdzienā Regulas Nr. 1215/2012 izpratnē, vai tie, darbojoties to kompetenču robežās, kas piespiedu izpildes procedūrās, pamatojoties uz “publisku aktu”, tiem ir noteiktas valsts tiesībās, var piemērot noteikumus par dokumentu izziņošanu atbilstoši Regulai Nr. 1393/2007?

Otrais un trešais prejudiciālais jautājums

- 10 Tāpat tiek uzdots jautājums, vai novietošana stāvvietā šajā lietā ir civila vai komerciāla rakstura lieta.
- 11 Šajā gadījumā ir acīmredzams, ka [apelācijas sūdzības iesniedzējas] pilnvaras iekasēt maksu par stāvvietu ir pamatotas ar Likumu par ceļu satiksmes drošību. Saskaņā ar minētā likuma 5. panta 1. punkta 6. apakšpunktu visas pašvaldības un pilsētas ir pieņēmušas lēmumu par stāvvietu zonām un deleģējušas savas valsts varas pilnvaras pašvaldības komercuzņēmumam, kas izveidots maksas par stāvvietu iekasēšanai. Iepriekš minētie lēmumi par stāvvietu zonām, kas reglamentē maksas par stāvvietu noteikšanu, pamatojas uz valsts pārvaldes pilnvarām gan Likumā par ceļu satiksmes drošību, gan noteikumos par pašvaldību darbību veikšanu, kā noteikts Pašvaldību pakalpojumu pārvaldības likumā.
- 12 Pamatojoties uz lēmumu par stāvvietu maksas organizēšanu un iekasēšanu Zadaras pilsētā, apelācijas sūdzības iesniedzējai, Zadaras pilsētas izveidotai komercsabiedrībai pašvaldības darbību veikšanai, ir atļauts iekasēt maksu par stāvvietu. Minētajā lēmumā tostarp ir ietverti noteikumi par maksas noteikšanu par stāvvietām publiskās vietās, kas atrodas uz koplietošanas ceļiem, kas ir stāvvietas uz ceļa un uz ietves, ko īpaši identificē horizontāls un/vai vertikāls marķējums atbilstoši ceļu satiksmes drošības noteikumiem, tāpat tas ir attiecībā uz stāvvietām ārpus ceļa. Iepriekš minētajā lēmumā (kā arī citos identiskos lēmumos, ko pieņēmušas citas pilsētas un pašvaldības) ir noteiktas stāvvietu zonas, laiks, kurā tiek iekasēta maksa par stāvēšanu uz ielas, stundas likme par stāvvietu katrā zonā, kā arī iespējamais stāvēšanas ilguma ierobežojums noteiktā teritorijā un

stāvvietas dienas maksa, ja tiek konstatēta tāda transportlīdzekļa esamība, par kuru nav samaksāta stāvvietas stundas likme, vai ja ir beidzies laiks, par kādu sākotnēji tika samaksāta stāvvietā. Šajā ziņā, pat, ja ir noteikta dienas maksa, nav iespējams iepriekš samaksāt par pilnu stāvvietas dienu.

- 13 Lai gan šajā gadījumā automobiļa atrašanās stāvvietā ir konstatēta kopš plkst. 13.02, apelācijas sūdzības iesniedzēja pieprasa otrai pusei apelācijas tiesvedībā samaksāt dienas maksu tā, it kā viņš būtu novietojis transportlīdzekli stāvēšanai uz visu dienu. Tomēr stāvvietas cena tiek noteikta saskaņā ar pilnvarām, kas izriet no obligātajiem noteikumiem, proti, Likuma par ceļu satiksmes drošību, un tas attiecībā uz lietotājiem tiek darīts vienpusēji, tādējādi gadījumā, ja cena netiek samaksāta brīvprātīgi par stundu, to nosaka uz visu stāvēšanas dienu neatkarīgi no tā, kad transportlīdzeklis novietots stāvēšanai. No tā var secināt, ka runa ir par noteikumiem, kuriem ir sankcijas raksturs, proti, noteikumiem par īpaša soda samaksu, kas jāveic tādēļ, ka stāvvietas maksa sākotnēji nav samaksāta brīvprātīgi atbilstoši stundas likmei, vai arī tādēļ, ka ir beidzies apmaksātais stāvēšanas laiks.
- 14 Horvātijas judikatūrā tiek piemērota prezumpcija, ka šādos gadījums ir noslēgts līgums par novietošanu stāvvietā uz ielas, jo tiek uzskatīts, ka šādas stāvvietas lietotāji uz koplietošanas ceļiem, kas ir apzīmēti ar stāvvietas marķējumu, ir noslēguši līgumu. Maksa par stāvvietu šādās zonās tiek iekasēta noteiktos dienas laikos (līdz ar to tas nenotiek visu diennakti), un cena par stāvvietu tiek noteikta atkarībā no zonas, kurā atrodas stāvvietā. Personai, kas novieto transportlīdzekli, ir pienākums iegādāties stāvvietas talonu par noteiktu laikposmu (atkarībā no stāvvietas zonas), un, ja tiek konstatēts, ka transportlīdzeklim nav iepriekš iegādāta talona, tiek iekasēta stāvvietas dienas maksa.
- 15 Tiek uzskatīts, ka attiecībā uz līguma noslēgšanu par šāda veida maksas par stāvvietu iekasēšanu jurisdikcija ir vispārējās piekritības tiesām civilprocesā, tomēr daļā dalībvalstu runa ir par atbildību par pārkāpumu, par kuru tiek noteikts sods, ja nav samaksāts par stāvvietu uz koplietošanas ceļa, kas ir marķēts novietošanas stāvēšanai mērķiem, un šādas atbildības par pārkāpumu rezultātā būtībā ir jāmaksā summa, kas ir daudz lielāka par to, kas būtu bijusi jāmaksā iepriekš brīvprātīgi.
- 16 Būtībā maksu par stāvvietu nosaka un piemēro vietējās pašvaldības (pilsētas), kurām ir deleģētas pilnvaras attiecībā uz policijas un pašvaldību policijas darbiniekiem maksas iekasēšanai šo nelielo ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu gadījumā. Horvātijā par stāvvietas maksas iekasēšanu atbild juridiskas personas (šajā gadījumā apelācijas sūdzības iesniedzēja), izmantojot kontrolierus, kuri regulāri veic stāvvietu uz ielām pārbaudes apgaitu un kontrolē, vai transportlīdzeklim ir iegādāts stāvvietas maksas talons un vai nav beidzies iegādātā stāvvietas maksas talona derīguma termiņš; ja šie kontrolieri konstatē tāda transportlīdzekļa esamību, kuram nav iegādāts stāvvietas maksas talons, tie izsniedz stāvvietas dienas maksas talonu. Šīm fiziskajām personām – kontrolieriem ir līgumattiecības (darba līgums vai pakalpojumu līgums kā

pašnodarbinātai personai) ar juridiskām personām, ko pilnvarojušas vietējās pašvaldības vai reģionālās pašvaldības stāvvietu maksas iekasēšanai.

- 17 Tādējādi šīs lietas priekšmets nav novietošana stāvvietā īpaši aprīkotos stāvlaukumos, kurās lietotājiem tiek piešķirta noteikta slēgta stāvvietā, par kuru lietotāji saņem īpašus stāvvietas talonus vai kvītis, kas apliecina iebraukšanas šajā stāvlaukumā laiku. Ciktāl tas attiecas uz šāda veida stāvvietām, ir skaidrs, ka runa ir par stāvvietu, kas ir uzskatāma par klasisku civiltiesisku līgumu, uz kuru tādējādi attiecas civiltiesības.
- 18 Vēl viena atšķirība starp stāvvietu šajā lietā un klasisku civiltiesisku līgumu ir arī stāvvietas izmantošanas ilgums un apmaksas veids, ņemot vērā, ka stāvvietā, kura tiek regulēta, pamatojoties uz Likumu par ceļu satiksmes drošību, novietojot transportlīdzekli, uzreiz ir jāiegādājas stāvvietas talons laika reģistratorā, kas atrodas uz koplietošanas ceļa (vai, nosūtot īsziņu par stāvvietas apmaksu), un to veic iepriekš, uzreiz pēc novietošanas stāvvietā un par noteiktu laiku. Ja laiks, uz kādu ir iegūts talons, beidzas, tiek maksāta stāvvietas dienas maksa (piemēram, ja persona ir apstājusies plkst. 15.05 un samaksājusi par vienu stundu stāvvietā, proti, līdz plkst. 16.05, šī persona plkst. 16.25 saņems kvīti par pilnu stāvvietas dienas maksas samaksu, proti, tai būs jāmaksā cena par pilnu stāvvietas dienu, neatkarīgi no tā, ka tā iepriekš ir samaksājusi summu, kas atbilst vienai stundai stāvvietā, un arī tad, ja, teiksim, līdz plkst. 17.00 maksa par šo stāvvietu netiek iekasēta).
- 19 Ņemot vērā to, ka šajā lietā apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvoja, ka otra puse apelācijas tiesvedībā novietoja transportlīdzekli 2012. gada 30. jūnijā, plkst. 13.02 un ka, kā norāda apelācijas sūdzības iesniedzēja, atbilstošā summa tiek pieprasīta tādējādi, it kā attiecīgais transportlīdzeklis būtu bijis novietots stāvēšanai uz visu dienu, var secināt, ka šai summai ir sankcijas iedarbība, jo tiek pieprasīta summa stāvvietas dienas maksas apmērā, lai arī ir ļoti ticams, ka transportlīdzeklis nav bijis novietots uz visu dienu, kā arī persona, kas pārbauda to, vai ir kāds transportlīdzeklis bez talona, nepārbaudīja transportlīdzekļa atrašanos līdz plkst. 13.02. Turpretī stāvvietas maksas iekasēšana, kas ir brīvi noslēgta līguma priekšmets, sākas brīdī, kad transportlīdzeklis iebrauc stāvlaukumā, un atbilstošā summa tiek iekasēta brīdī, kad transportlīdzeklis izbrauc no stāvlaukuma, jo stāvvietas maksa ietver vienīgi laiku no iebraukšanas stāvlaukumā līdz izbraukšanai no šī stāvlaukuma.
- 20 Tiesa spriedumā, 1976. gada 14. oktobris, *LTU* (C-29/76, EU:C:1976:137) nosprieda, ka civiltiesību vai komerciesību jēdziens ir autonomi jēdzieni, kas nav atkarīgi no tiesas dalībvalsts tiesību aktiem. Tā uzsvēra, ka dažas situācijas starp valsts iestādi (neatkarīgi no tā, vai šī iestāde ir organizēta kā komercsabiedrība) un privāttiesību subjektu var ietilpt Konvencijas (1968. gada 27. septembra Konvencija par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās, OV 1972, L 299, 32. lpp.; EE 01/01, 186. lpp.) piemērošanas jomā, tas tā nav gadījumā, ja valsts iestāde rīkojas, īstenojot valsts varu. Tā tas ir gadījumos, kad strīds attiecas uz maksas iekasēšanu par sabiedrisko pakalpojumu izmantošanu,

proti, par infrastruktūras izmantošanu, ja šāda izmantošana ir obligāta un ekskluzīva, un ja šī pakalpojuma cenu vai šīs cenas aprēķināšanas metodi lietotājiem nosaka vienpusēji.

- 21 Tiesa spriedumā, 1980. gada 16. decembris, *Nīderlande/Rüffer* (C-814/79, EU:C:1976:137) sniedza papildu paskaidrojumus par jēdzienu “civillietā” un uzsvēra, ka šajā gadījumā runa bija par tiesvedību starp valsts iestādi un privātu personu, kurā valsts iestāde darbojās, īstenojot valsts varu, neatkarīgi no tā, ka tiek pieprasīts vienīgi atlīdzināt izdevumus, kas radušies, izvelkot vraku un veicot tauvošanu, un ka tādējādi šo tiesvedību nevar uzskatīt par tādu, kas atbilst “civillietām un komerclietām”. Lai strīdu starp valsts iestādi un privāto tiesību subjektu varētu uzskatīt par tādu, kas atbilst “civillietai vai komerclietai”, tiesvedībā pēc iespējas ir jānodrošina, lai tiesības un pienākumi, kas saskaņā ar šo konvenciju rodas dalībvalstij un privātpersonai, būtu vienādi un vienveidīgi.
- 22 Šajā lietā netiek apstrīdēts, ka otra puse apelācijas tiesvedībā ir privāto tiesību subjekts, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ir juridiska persona, ko Zadaras pilsēta ir izveidojusi pašvaldības darbību veikšanai, un ka atbildība par stāvvietas maksas iekasēšanu izriet no Likuma par ceļu satiksmes drošību kā imperatīva publisko tiesību noteikuma. Summu, kas jāmaksā par stāvvietas izmantošanu, nosaka vienpusēji, un tā ir vienīgā pašreizējā procedūra transportlīdzekļu īpašniekiem, ja tie vēlas novietot transportlīdzekli stāvēšanai uz ielas (pilsētās to stāvvietu skaits un pieejamība, kas neatrodas uz ielas, ir ārkārtīgi maza). Ņemot vērā to, ka šā strīda mērķis ir dienas maksas iekasēšana, kurā ir ietverts sankcijas elements, ciktāl tās summa nav noteikta, pamatojoties uz stāvēšanas ilgumu, bet gan tā, it kā transportlīdzeklis būtu bijis novietots stāvēšanai visu dienu, neraugoties uz to, ka šī transportlīdzekļa esamība stāvvietā tika konstatēta tikai plkst. 13.02, rodas jautājums, vai Horvātijas tiesas ir kompetentas pieņemt lēmumus, proti, vai Horvātijas tiesu pieņemtajiem lēmumiem var noteikt piespiedu izpildi citās dalībvalstīs vai arī apelācijas sūdzības iesniedzējai būtu jāuzsāk tiesvedība tiesā, kas atrodas otras puses apelācijas tiesvedībā domicilā?
- 23 Ņemot vērā iepriekš minēto un juridiskos apsvērumus, kas izklāstīti lietās C-29/76 un C-814/79, tiek uzdots jautājums, vai stāvvietu uz ielas un uz koplietošanas ceļa gadījumā, ja tiesības uz maksas iekasēšanu ir paredzētas Likumā par ceļu satiksmes drošību un noteikumos par pašvaldību darbību kā valsts iestāžu darbību, var uzskatīt par civillietu Regulas Nr. 1215/2012 nozīmē, ņemot vērā to, ka, ja tiek konstatēta transportlīdzekļa esamība bez stāvvietas talona vai ar nederīgu stāvvietas talonu, uz šo transportlīdzekli nekavējoties attiecas pienākums maksāt stāvvietas dienas maksu tā, it kā tas būtu bijis novietots stāvvietā visu dienu neatkarīgi no precīza stāvvietas izmantošanas ilguma.
- 24 Tāpat tiek uzdots jautājums par to, vai iepriekš minētajos tiesas procesos saistībā ar stāvvietu uz ielas un uz koplietošanas ceļiem, ja tiesības uz maksas iekasēšanu ir paredzētas Likumā par ceļu satiksmes drošību un noteikumos par pašvaldību darbību kā valsts iestāžu darbību, tiesneši var veikt dokumentu izsniegšanu atbildētājiem citā dalībvalstī, piemērojot Regulu (EK) Nr. 1393/2007, ja tiesības

iekasēt maksu ir paredzētas Likumā par ceļu satiksmes drošību un noteikumos par pašvaldību darbību kā valsts iestāžu darbību?

Ceturtais prejudiciālais jautājums

- 25 Ja, pamatojoties uz iepriekš minētajiem jautājumiem, tiek atzīts, ka šāda veida stāvvietas ir uzskatāmas par civillietu, tiek uzdots šāds papildu jautājums: Vai Horvātijas tiesām ir jurisdikcija izskatīt lietu un pieņemt nolēmumu, pamatojoties uz Regulu Nr. 1215/2012? Šīs regulas 4. pantā ir noteikts, ka “personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, neatkarīgi no viņu pilsonības, var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesā”. Tomēr šajā lietā otras puses apelācijas tiesvedībā domicils ir citā dalībvalstī, Slovēnijā, un tāpēc ir iespējams noteikt jurisdikciju saskaņā ar minētās regulas 7. pantu vai, iespējams, saskaņā ar tās 24. panta 1. punkta pirmo daļu. Turklāt, ņemot vērā minētās regulas 7. panta noteikumus par īpašo jurisdikciju, tiek uzdots jautājums: vai runa ir par līgumisku vai ārpuslīgumisko atbildību?
- 26 Ņemot vērā to, ka Horvātijas judikatūrā tiek piemērota prezumpcija, ka ir noslēgts līgums par šādu stāvvietu uz ielas vietā, kas noteikta ar horizontālu un/vai vertikālu marķējumu, proti, ka tiek uzskatīts, ka, veicot šādu novietošanu stāvvietā, tiek noslēgts līgums, un, nesamaksājot cenu atbilstoši stāvvietas stundas likmei, tiek pieprasīta dienas maksa, šajā lietā rodas jautājums, vai šāda prezumpcija par līguma noslēgšanu, veicot šādu novietošanu stāvvietā, un piekrišana segt dienas maksu gadījumā, ja nav iegūts talons atbilstoši stāvvietas stundas likmei, vai ja ir beidzies laiks, uz kādu tika iegūts talons, ir pretrunā pamatnoteikumiem par pakalpojumu sniegšanu, kas noteikti LESD 56. pantā un citos Savienības *acquis* noteikumos, neatkarīgi no tā, vai transportlīdzekļa īpašnieks ir fiziska vai juridiska persona?

Piektais un sestais jautājums

- 27 Gadījumā, ja, veicot šādu novietošanu stāvvietā, tiek noslēgts līgums, papildus rodas jautājums par to, kāda veida līgums ir noslēgts, proti, vai runa ir par līgumu, uz kura pamata Horvātijas tiesām var būt jurisdikcija atbilstoši Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punktam vai 24. pantam? Šis jautājums rodas, ņemot vērā minētās regulas 15. apsvērumu.
- 28 Tādēļ, ņemot vērā to, ka šajā gadījumā tiek pieņemts, ka šāda novietošana stāvvietā uz ielas veido līguma noslēgšanu, rodas jautājums par to, vai runa ir par pakalpojumu līgumu vai nekustamā īpašuma nomas līgumu, no kura noteikumiem izrietētu īpaša jurisdikcija Horvātijas tiesām, vai arī runa ir par līgumu, attiecībā uz kuru nav paredzēta iespēja noteikt īpašu jurisdikciju citas dalībvalsts tiesām, izņemot atbildētāja domicila tiesu.
- 29 Šajā lietā apelācijas sūdzības iesniedzēja kā tiesību novietot stāvvietā nodrošinātāja vienīgi veica stāvvietas marķējumu uz ielas un iekasēja stāvvietas maksu. Līdz ar to rodas jautājums, vai tas ir pakalpojums vai arī, iespējams,

nekustamā īpašuma noma. Šis jautājums rodas sakarā ar bažām, kas paustas Tiesas judikatūrā. Konkrētāk, spriedumā, 2009. gada 23. aprīlis, *Falco Privatstiftung i Rabitsch* (C-533/07, EU:C:2009:257, 29. punkts), cita starpā tika norādīts, ka jēdziens “[pakalpojums]” nozīmē, ka puse, kas sniedz šos pakalpojumus, veic konkrētu darbību, konkrētāk, tā veic šo darbību, saņemot par to atlīdzību, tādējādi ir apšaubāms, vai tas vien, ka tiek marķēta stāvvietā, tiek iekasēta maksa, izmantojot laika reģistrētāju, un veikta talona iegādes kontrole, ir uzskatāms par pienācīgu darbību, lai attiecīgo līgumu varētu uzskatīt par pakalpojumu līgumu.

- 30 Turklāt rīkojumā, 2013. gada 14. novembris, *Krejci Lager & Umschlabetriebs* (C-469/12, EU:C:2013:788) Tiesa nolēma, ka glabāšanas līgums nozīmē noteiktu darbību, kas izpaužas kā preču saņemšana, to uzglabāšana drošā vietā un to izsniegšana atbilstošā stāvoklī, un ka šis līgums tiek uzskatīts par pakalpojumu līgumu, bet, ja ir noslēgts līgums par telpu nomu, tad jurisdikcija ir vienīgi tās vietas tiesām, kurā atrodas nekustamais īpašums.
- 31 Šajā lietā novietošana stāvvietā notika Zadarā, Horvātijā, kas nozīmē, ka pastāv saikne starp šo līgumu un Horvātijas tiesām (pirmās instances tiesa būtu *Trgovački sud u Zadru* (Zadaras komercietiesa) un lietu apelācijas tiesvedībā skatītu *Visoki trgovački sud Republike Hrvatske* (Horvātijas Republikas Augstākā komercietiesa)), tomēr – vai šāda novietošana stāvvietā ir “pakalpojums” Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkta nozīmē? Konkrētāk, jēdziens “pakalpojums” nozīmē, ka puse, kas sniedz pakalpojumu, veic konkrētu darbību, tas ir, tā veic šo noteikto darbību pret atlīdzību, tāpēc rodas jautājums, vai apelācijas sūdzības iesniedzējas darbība ir pietiekama, lai to uzskatītu par pakalpojumu. Tā kā Horvātijas tiesām nav īpašas jurisdikcijas atbilstoši minētās regulas 7. panta 1. punktam, jurisdikcija tiesvedībā būtu otras puses apelācijas tiesvedībā domicila tiesai.
- 32 Turklāt, ņemot vērā to, ka šāda veida stāvvietā aizņem zināmu nekustamā īpašuma platību, pastāv viedoklis, ka runa ir par nomas līgumu, kas minēts Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punktā. Šajā lietā, ciktāl stāvvietā neietver iespēju gūt arī ienākumus no tās, bet gan tikai tās izmantošanu, ir vienīgi iespējams noslēgt nomas līgumu bez tiesībām uz ienākumiem, pamatojoties uz vispārējiem Saistību likumā paredzētajiem noteikumiem.
- 33 Tomēr, ņemot vērā šos Saistību likuma noteikumus, var secināt, ka šāda veida stāvvietu uz ielas nevar uzskatīt par nekustamā īpašuma nomas līgumu, jo tas nav noslēgts rakstveidā. Turklāt nomas termiņš ir nenoteikts un maksas iekasēšana ir paredzēta noteiktā laika posmā dienas laikā (iekasēšana paredzēta vienīgi noteiktā dienas laika posmā, bet ne visu diennakti), un nav nekādu tiesību uz juridisku garantiju attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas novietoti stāvēšanai minētajā īpašumā. Tomēr, ņemot vērā, ka ir aizņemta noteikta nekustamā īpašuma platība, pastāv arī zināma līdzība ar nomas līgumu, tādējādi, iespējams, var uzskatīt, ka, neraugoties uz visu, ir noslēgts nomas līgums un tāpēc ir piemērojami Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punktā izklāstītie noteikumi par jurisdikciju.

- 34 Tāpēc tiek uzdots jautājums, vai novietošanu stāvvietā uz ielas un uz koplietošanas ceļiem, ja tiesības iekasēt maksu ir noteiktas Likumā par ceļu satiksmes drošību un noteikumos par pašvaldību darbību kā valsts iestādes darbību, kā arī, ja iekasēšana tiek veikta vienīgi noteiktā dienas laikposmā, var uzskatīt par nekustamā īpašuma nomas līgumu, balstoties uz Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punktu.

Septītais prejudiciālais jautājums

- 35 Ja šajā lietā nevarētu piemērot iepriekš minēto prezumpciju par to, ka šāda novietošana stāvvietā izraisa līguma noslēgšanu, rodas jautājums, vai šāda veida stāvvietu, saistībā ar kuru pilnvaras iekasēt stāvvietas maksu izriet no Likuma par ceļu satiksmes drošību, un kurā tiek paredzēts maksāt dienas maksu, ja iepriekš nav samaksāta maksa par stāvvietas izmantošanu par stundu, vai ja ir beidzies laiks, uz kuru tika iegādāts talons, var uzskatīt par neatļautu darbību vai kvazideliktu Regulas (ES) Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta nozīmē, un tādējādi Horvātijas tiesām būtu jurisdikcija saskaņā ar šīm speciālajām tiesību normām? Faktiski gadījumā, ja nevarētu uzskatīt, ka runa ir par īpašu jurisdikciju, Horvātijas tiesām nebūs jurisdikcijas izskatīt tiesvedību, kuras priekšmets ir stāvvietas maksas iekasēšana atbilstoši pilnvarām, kas izriet no Likuma par ceļu satiksmes noteikumiem, jo vienīgi otras puses apelācijas tiesvedībā domicila tiesām būs jurisdikcija attiecībā uz maksas iekasēšanas izpildi.
- 36 Regulā Nr. 1215/2012 nav neviena detalizēta noteikuma par to, kas jāuzskata par neatļautu darbību vai kvazideliktu, bet Regulas Nr. 864/2007 2. pantā “Ārpuslīgumiskas saistības” ir noteikts, ka kaitējums ietver visas sekas, kas izriet no neatļautas darbības, netaisnas iedzīvošanās, *negotiorum gestio* vai *culpa in contrahendo*. Novietošanu stāvvietā, kāda ir aplūkota šajā lietā, noteiktos apstākļos varētu uzskatīt par kvazideliktu, proti, par netaisnu iedzīvošanos vai *culpa in contrahendo*, ņemot vērā to, ka transportlīdzekļa īpašnieks nav piekritis slēgt līgumu un nav iegādājies stāvvietas maksas talonu laika reģistratorā, kas atrodas uz koplietošanas ceļa.
- 37 Ja šajā lietā nevarētu piemērot iepriekš minēto prezumpciju par to, ka šāda novietošana stāvvietā izraisa līguma noslēgšanu (ceturtais prejudiciālais jautājums), rastos jautājums, vai šāda veida novietošana stāvvietā, saistībā ar kuru pilnvaras iekasēt stāvvietas maksu izriet no Likuma par ceļu satiksmes drošību un kurā tiek paredzēts maksāt dienas maksu, ja iepriekš nav samaksāta maksa par stāvvietas izmantošanu par stundu, vai ja ir beidzies laiks, uz kuru tika iegādāts talons, varētu tikt uzskatīta par neatļautu darbību vai kvazideliktu Regulas Nr. 215/2012 7. panta 2. punkta nozīmē?

Astotais un devītais prejudiciālais jautājums

- 38 Dilemmas dēļ, vai mēs saskaramies ar līgumisku vai ārpuslīgumisku pienākumu, no kā ir atkarīga tiesas jurisdikcija, rodas šāda pati dilemma attiecībā uz jautājumu par piemērojamiem tiesību aktiem.

- 39 Šajā lietā novietošana stāvvietā notika 2012. gada 30. jūnijā, t. i., pirms Horvātijas pievienošanās Eiropas Savienībai 2013. gada 1. jūlijā, tādēļ vispirms rodas jautājums, vai regulas saistībā ar piemērojamiem tiesību aktiem, proti, Regula Nr. 593/2008 vai Regula Nr. 864/2007 ir piemērojamas šajā strīdā, ņemot vērā to piemērojamību laikā.
- 40 Iepriekš aprakstīto dilemmu pastiprina nostājas, kas paustas rīkojumā, 2014. gada 5. novembris, *VG Vodoopskrba* (C-254/14, ECLI:EU:C:2014:2354), kurā Tiesa atzina, ka tai nav jurisdikcijas atbildēt uz izvirzīto jautājumu, jo fakti par pamattiesvedību ir notikuši pirms Horvātijas pievienošanās Savienībai. Savukārt spriedumā, 2019. gada 14. februāris, *Milivojević* (C-630/17, ECLI:EU:C:2019:123), kurā arī puses noslēdza līgumu pirms Horvātijas pievienošanās Savienībai, Tiesa atbildēja uz prejudiciālo jautājumu, jo tika konstatēts, ka daļa no sekām, kas saistītas ar minēto līgumu un tiesību aktiem, kas izriet no tā, joprojām ir spēkā.
- 41 Ņemot vērā iepriekš minēto juridisko dilemmu un to, ka šajā lietā novietošana stāvvietā notika pirms Horvātijas pievienošanās Savienībai, proti, 2012. gada 30. jūnijā plkst. 13.02, rodas jautājums par to, vai tiesību normas saistībā ar piemērojamiem tiesību aktiem, proti, Regula Nr. 593/2008 vai Regula Nr. 864/2007 ir piemērojamas šajā lietā, ņemot vērā to piemērojamību laikā.
- 42 Gadījumā, ja atbilde par piemērojamību laikā būtu apstiprinoša, proti, ja Tiesas jurisdikcijā ir atbildēt par materiālo tiesību piemērošanu, rodas jautājums, vai attiecībā uz materiālo tiesību normu noteikšanu ir piemērojami Regulas Nr. 593/2008 vai Regulas Nr. 864/2007 noteikumi, jo šajā lietā jāstopas ar dilemmu attiecībā uz to, vai runa ir par līgumiskām vai ārpuslīgumiskām saistībām, ņemot vērā, ka Horvātijas judikatūrā tiek piemērota prezumpcija par to, ka ir noslēgts līgums par šādu novietošanu stāvvietā uz ielas vietā, kas ir noteikta, izmantojot horizontālu un/vai vertikālu marķējumu, proti, tiek uzskatīts, ka ar šādu novietošanu stāvvietā ir noslēgts līgums, un cenas atbilstoši stāvvietas stundas likmei nesamaksāšanas gadījumā tiek pieprasīta dienas maksa.
- 43 Ja šī prezumpcija nav pretrunā pamatnoteikumiem par pakalpojumu sniegšanu, kas noteikti LESD 56. pantā, un citiem *acquis* noteikumiem neatkarīgi no tā, vai transportlīdzekļa īpašnieks ir fiziska vai juridiska persona (ceturtais prejudiciālais jautājums), tiek uzdots jautājums par to, vai saistībā ar materiālo tiesību aktu noteikšanu šim strīdam ir piemērojami Regulas Nr. 593/2008 4. panta noteikumi (it īpaši tādēļ, ka lietas materiālos nav iekļauti nekādi pierādījumi tam, ka puses būtu vienojušās par piemērojamiem tiesību aktiem).
- 44 Pirmkārt, ja patiešām tiktu uzskatīts, ka ir noslēgts līgums, rodas jautājums, vai šajā lietā ir runa par pakalpojumu līgumu, proti, vai šo stāvvietas līgumu var uzskatīt par pakalpojumu Regulas Nr. 593/2008 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē, kurā ir noteikts, ka līgumu par pakalpojumu sniegšanu reglamentē tās valsts tiesību akti, kurā pakalpojumu sniedzējam ir pastāvīgā mītnesvieta. Ja tiktu uzskatīts, ka šis nav pakalpojumu līgums, rodas jautājums, vai ir runa par nomas

līgumu tādējādi, ka no tā izriet, ka ir piemērojami minētās regulas 4. panta 1. punkta c) apakšpunkta noteikumi, kuros ir noteikts, ka līgumu, kura priekšmets ir lietu tiesības uz nekustamo īpašumu vai nekustamā īpašuma noma, reglamentē tās valsts tiesību akti, kurā atrodas nekustamais īpašums. Ja tiek uzskatīts, ka šajā gadījumā nav runa nedz par pakalpojumu līgumu, nedz nomas līgumu, minētajam līgumu varētu būt piemērojami minētās regulas 4. panta 2. punkta noteikumi. Tomēr rodas jautājums, kurš ir raksturīgais pakalpojums, jo apelācijas sūdzības iesniedzēja būtībā vienīgi marķē ielas virsmu stāvvietas nolūkiem un iekasē stāvvietas maksu, savukārt otra puse apelācijas tiesvedībā novieto transportlīdzekli stāvēšanai un maksā par stāvvietu. Ja šo raksturīgo noteikumu uzskata par apelācijas iesniedzēja noteikumu, piemēro Horvātijas tiesību aktus, bet, ja noteikumu paredz atbildētājs, tad piemēro Slovēnijas tiesību aktus. Tomēr, tā kā tiesības iekasēt stāvvietas maksu šajā gadījumā reglamentē Horvātijas tiesību akti, ar kuriem līgumam tādējādi ir ciešāka saikne, rodas jautājums, vai šajā lietā tomēr papildus var piemērot iepriekš minētās regulas 4. panta [3.] punkta noteikumus.

- 45 Otrkārt, ja netiktu uzskatīts, ka ar šādu novietošanu stāvvietā tiek izraisīta līguma noslēgšana, tiek uzdots jautājums, vai šāda veida novietošanu stāvvietā, attiecībā uz kuru pilnvaras iekasēt stāvvietas maksu izriet no Likuma par ceļu satiksmes drošību, var uzskatīt par ārpuslīgumiskām saistībām Regulas Nr. 864/2007 nozīmē, saskaņā ar kuru ārpuslīgumiskas saistības ietver kaitējumu, ko rada kaitējums, netaisna iedzīvošanās, *negotiorum gestio* vai *culpa in contrahendo*. Ja šādu novietošanu stāvvietā uzskata par kaitējumu, tad saskaņā ar minētās regulas 4. panta 1. punktu piemērojami tiesību akti būtu tās valsts tiesību akti, kurā radies kaitējums. Tomēr, ja šāda novietošana stāvvietā tiktu uzskatīta par netaisnu iedzīvošanos saskaņā ar minētās regulas 10. panta 1. punktu, tiktu piemēroti Horvātijas tiesību akti, jo saistības rastos no otras puses apelācijas tiesvedībā radīta kaitējuma, bet, ja šāda novietošana stāvvietā tiktu uzskatīta par *negotiorum gestio* saskaņā ar minētās regulas 11. panta 1. punktu, tiktu piemēroti Horvātijas tiesību akti, jo saistības rastos no otras puses apelācijas tiesvedībā radīta kaitējuma. Visbeidzot, ja šo novietošanu stāvvietā uzskatītu par otras puses apelācijas tiesvedībā *culpa in contrahendo* saskaņā ar minētās regulas 12. panta 1. punktu, tiktu piemērotas Horvātijas tiesības, jo tās būtu spēkā esošās tiesības, noslēdzot līgumu.